

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 15. listopadu 2022

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

POJMENUJ EXOPLANETU! CELOSVĚTOVÁ SOUTĚŽ DÁ NÁZVY 20 SYSTÉMŮM

Studenti, učitelé, astronomové laici i vesmírní nadšenci. Nejen ti se můžou zapojit do dalšího ročníku soutěže NameExoWorlds (Pojmenuj exosvěty). Vyhláší ji Mezinárodní astronomická unie (IAU), letos hledá nejlepší jména pro planetární soustavy, které jsou od července 2022 v hledáčku kosmického dalekohledu Jamese Webba. Uzávěrka přihlášek je 11. prosince 2022.

Vesmírem putuje přes 5000 zatím objevených exoplanet. Většina si nese kódová označení, ale několik z nich je díky soutěži NameExoWorlds pojmenováno v různých světových jazycích. V roce 2019 takto získala názvy více než stovka planetárních systémů hvězda-planeta, každá země vybrala vítěze národního kola. V Česku vyhrála hvězda Absolutno a její planeta Makropulos.

Letošní ročník je ale jiný. Země celého světa budou soutěžit o pouhých dvacet jmen. Adepti jsou jedineční, jde totiž o jedny z prvních exoplanet, které při své vesmírné odysee bude pozorovat dalekohled Jamese Webba.

„Vybrané systémy se nacházejí v různých oblastech oblohy, některé jsou pozorovatelné i od nás,“ přibližuje soutěžní dvacítka Soňa Ehlerová z Astronomického ústavu AV ČR a česká zástupkyně kanceláře pro popularizaci IAU. *„Jednotlivé systémy se od sebe dost liší, a to typem mateřské hvězdy, hmotností exoplanety a její vzdáleností od hvězdy.“*

Každý tým má jednu šanci

Do soutěže se můžou přihlásit týmy sestavené ideálně z žáků/studentů, učitelů, astronomů amatérů i profesionálů – čím větší pestrost, tím lépe. Každý tým si [vybere](#) jednu exoplanetu a její hvězdu; podmínkou je, že uspořádá akci pro veřejnost, která bude s exoplanetami souviset – přednášku, venkovní pozorování, tvořivou dílnu atd.

Pak už stačí do 11. prosince podat přihlášku přes [formulář](#). Sama přihláška má tři části: zaprvé písemné odůvodnění návrhu v angličtině o maximálním rozsahu 300 slov; zadruhé krátké české video (max. 3 min) s anglickými titulky; zatřetí stručnou zprávu o veřejné popularizační aktivitě (anglicky) s obrázky či videem z akce.

Kontakt pro média: **Eliška Zvolánková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 739 535 007

Návrhy z jednotlivých zemí převezme národní komise, která vybere vítěze a dva náhradníky, jež v celosvětové konkurenci posoudí mezinárodní komise.

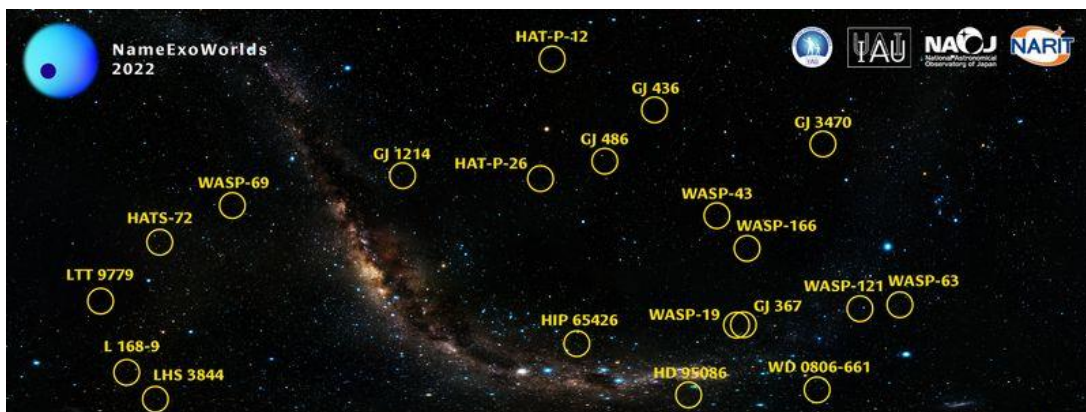
***

Soutěž NameExoWorlds vyhlásila v roce 2015 Mezinárodní astronomická unie (IAU), která z více než půl milionu hlasů ze 182 zemí a oblastí vybrala pojmenování pro 19 exosvětů (14 hvězd a 31 planet, které je obíhají). V roce 2019 dostala šanci každá přihlášená země pojmenovat jeden planetární systém, zapojilo se 112 zemí.

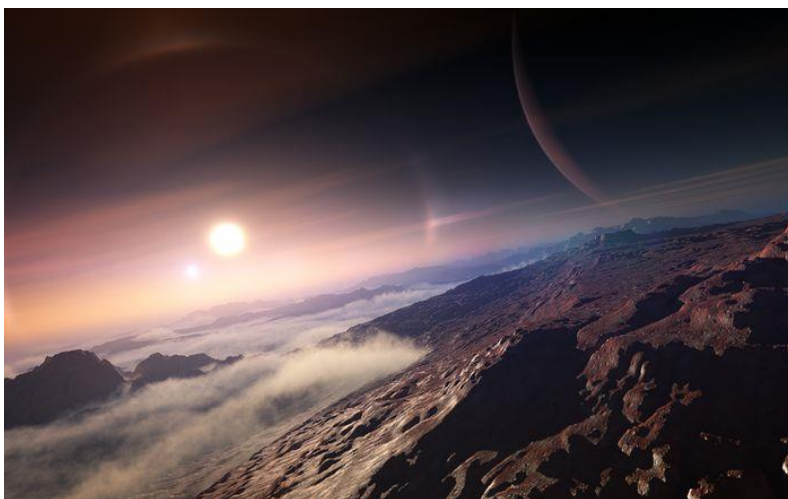
IAU tím navazuje na odvěký zájem lidstva o nebeská tělesa, kdy je jednotlivé kultury často pojmenovávaly a tvořily k nim celé mytologie. První exoplanety objevil člověk před třemi desítkami let, od té doby jich bylo nalezeno přes 5000. Většina ale není spojena s příběhy či kulturami na Zemi, získala jen vědecký popisek.

Více informací:

Soňa Ehlerová
Astronomický ústav AV ČR
sona@ig.cas.cz
+420 226 258 441

Pozorovatelné systémy vybrané pro soutěž
ZDROJ: IAU

Umělecké znázornění exoplanety
ZDROJ: IAU